

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 822/00-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2000 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť JUDr. S. C., bytom V. K., zastúpeného advokátkou JUDr. E. L., B., vo veci porušenia jeho základných práv upravených v čl. 30 ods. 1 a 4 a v čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 18613/2000-410 z 3. augusta 2000 o dočasnom zbavení výkonu funkcie sudcu a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť JUDr. S. C. vo veci porušenia jeho základných práv upravených v čl. 30 ods. 1 a 4 a v čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 11. októbra 2000 doručené podanie JUDr. S. C. (ďalej len „navrhovateľ“), bytom V. K., zastúpeného advokátkou JUDr. E. L., B., označené ako „návrh na začatie konania o ústavnej sťažnosti podľa ust. § 18 ods. 1 písm. f) zákona č. 38/1993 Z. z.“.

Z návrhu vyplynulo, že minister spravodlivosti Slovenskej republiky rozhodnutím č. 18613/2000-410 z 3. augusta 2000 navrhovateľa dočasne zbavil výkonu funkcie sudcu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši až do prípadného rozhodnutia o odvolaní z funkcie sudcu podľa § 49 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch.

Podľa navrhovateľa „súčasťou právomoci ministra spravodlivosti Slovenskej republiky a jeho faktickej činnosti teda nemohlo byť dočasné zbavenie výkonu funkcie sudcu u navrhovateľa; preto nemá oporu v Ústave SR ani napadnuté rozhodnutie organizačnej povahy odporcu a keď medzi ním a označeným právom a slobodou navrhovateľa (čl. 12 ods. 1, čl. 30 ods. 1, 4 Ústavy) je príčinná súvislosť, dôvodne žiadame v tomto konaní (čl. 127 Ústava a § 49 zák. č. 38/1993 Z. z.) ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie odporcu zrušiť ako neústavné“.

Navrhovateľ žiadal pre prípad, že sťažnosť nebude uznaná ako dôvodná aj jej posúdenie z hľadiska čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s § 18 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako podnetu („podnet na začatie konania podľa § 18 ods. 2 cit. zákona“).

Na základe uvedeného navrhovateľ žiadal vydať nález: „že ústavnej sťažnosti sa vyhovuje, alebo prijme podnet na ďalšie konanie a zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného z 3. 8. 2000, číslo: 18613/2000-410 ako protiústavné“.

II.

Vo svojom podaní navrhovateľ žiadal, aby ho ústavný súd najprv posúdil ako ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy a v prípade jej „nedôvodnosti“ aj ako podnet podľa čl. 130 ods. 3 ústavy.

Vychádzajúc z toho, že navrhovateľovo podanie smerovalo proti rozhodnutiu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky ako ústrednému orgánu štátnej správy a k zrušeniu tohto rozhodnutia, ústavný súd ho posúdil ako ústavnú sťažnosť a nepovažoval za potrebné ho predbežne prerokovať aj ako podnet.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je podľa čl. 127 ústavy oprávnený konať o ústavných sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva a slobody občanov, ale len v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Jedným z nevyhnutných predpokladov na ďalšie konanie o ústavnej sťažnosti, ktorý ústavný súd preskúmava pri predbežnom prerokovaní, je zistenie príčinnej súvislosti medzi právoplatným rozhodnutím ústredného orgánu štátnej správy, miestneho orgánu štátnej správy alebo orgánu územnej samosprávy s označeným základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Neexistencia tejto príčinnej súvislosti znamená, že rozhodnutím orgánu štátnej správy alebo územnej samosprávy sa ani nevytvorila možnosť porušenia základného práva, ktorú by ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti mohol preskúmať a podľa § 57 ods. 1 zákona o ústavnom súde o nej aj meritórne rozhodnúť (I. ÚS 50/96).

Navrhovateľ vo svojej ústavnej žiadosti žiadal, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy tým, že minister spravodlivosti Slovenskej republiky ho dočasne pozbavil výkonu funkcie sudcu.

Podľa čl. 30 ods. 1 ústavy „Občania majú právo zúčastňovať sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov“.

Pokiaľ ide o základné práva občana zúčastňovať sa na správe vecí verejných priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov v súlade s čl. 30 ods. 1 ústavy, toto právo sa chápe ako právo spočívajúce vo využívaní nástrojov priamej alebo

zastupiteľskej demokracie. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu priama účasť občana na správe verejných vecí spočíva predovšetkým v jeho práve zúčastniť sa na referende (I. ÚS 66/97, II. ÚS 1/98, II. ÚS 37/98). Právo občana zúčastňovať sa na správe vecí verejných prostredníctvom volených zástupcov spočíva v jeho práve zúčastniť sa na voľbách volených zástupcov tak na miestnej, ako aj na celoštátnej úrovni a odovzdať hlas „svojemu“ kandidátovi na vybrané miesto (II. ÚS 48/97, II. ÚS 1/98).

Právo zotrvať v štátnej (verejnej) funkcii, do ktorej sa navrhovateľ dostal voľbou v Národnej rade Slovenskej republiky v súlade a podľa ústavy, však nie je súčasťou základného práva upraveného v čl. 30 ods. 1 ústavy (II. ÚS 796/00).

Nakoľko ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky na jednej strane a možnosťou porušenia základného práva navrhovateľa upraveného v čl. 30 ods. 1 ústavy, ústavnú sťažnosť navrhovateľa v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy „Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám“.

Podľa názoru ústavného súdu je obsahom základného práva uvedeného v čl. 30 ods. 4 ústavy iba prístup k voleným a iným verejným funkciám, t. j. možnosť nediskriminačného uchádzania sa o takéto funkcie, a nie aj právo na zotrvanie v týchto funkciách (II. ÚS 796/00).

Základné právo navrhovateľa priznané v čl. 30 ods. 4 ústavy na prístup k funkcii sudcu za rovnakých podmienok bolo teda naplnené momentom jeho vymenovania do tejto funkcie. Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutie o dočasnom zbavení funkcie sudcu v tomto zmysle nemožno považovať za akt odoprenia prístupu k tejto funkcii.

Ústavný súd preto nezistil príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky na jednej strane a možnosťou porušenia základného práva navrhovateľa upraveného v čl. 30 ods. 4 ústavy. Z tohto dôvodu ústavnú sťažnosť navrhovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Navrhovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva upraveného v čl. 12 ods. 1 ústavy.

Článok 12 ods. 1 ústavy uvádza: „Ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné“.

Ústavný súd v nadväznosti na namietané porušenie ústavnej zásady neodňateľnosti základných práv a slobôd konštatuje, že jednotlivé zásady vymenované v čl. 12 ods. 1 ústavy vyjadrujú podstatu základných práv ako prirodzených práv a majú univerzálny charakter. Treba ich chápať ako ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu plniť poslanie priamo aplikovateľných ustanovení v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 8/97, I. ÚS 59/97). Z týchto dôvodov bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť navrhovateľa namietajúcu porušenie základného práva uvedeného v čl. 12 ods. 1 ústavy odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.